

زردی نوزادی چیست ؟

این بیماری "ایکتر" یا همان زردی نوزادی است تقریباً ۶۰٪ نوزادان رسیده و ۸۰٪ نوزادان نارس پس از تولد دچار درجاتی از زردی میشوند این زردی معمولاً در سفیدی چشم و پوست نوزاد قابل مشاهده است .

علت بروز زردی کدام است ؟

در اثر تخریب طبیعی گلبولهای قرمز خون ، ماده ای به رنگ زرد مایل به سبز به نام "بیلی روبین" در خون ایجاد میشود این ماده بطور طبیعی به وسیله کبد از خون برداشته میشود از آنجا که کبد نوزاد رسیدگی کامل را ندارد در هفته اول تولد معمولاً این ماده در خون زیاد شده و سبب ایجاد زردی نوزاد میگردد.

چه عواملی می توانند سبب بروز زردی

در نوزاد شوند ؟

کوتاه بودن عمر گلبولهای قرمز خون ، زیاد بودن تعداد گلبولها و نوع گلبول قرمز نوزاد که بیشتر از نوع جنینی است .

نارسی طبیعی کبد نوزاد

وجود عفونت در نوزاد

کم کاری تیروئید در نوزاد

تاخیر در دفع مدفوع نوزاد

تغذیه ناکافی با شیر مادر

ناسازگاری بین گروه خون و یا ار هاش (RH) مادر

و نوزاد

مصرف بعضی داروها توسط مادر

نکات مورد توجه مادران

ممکن است شما تجربه کافی در تشخیص زردی نداشته باشید زیرا تخمین میزان و شدت زردی نوزاد با چشم و بدون انجام آزمایش بخصوص در نوزادانی که رنگ پوست تیره ای دارند مشکل است و ممکن است منجر به اشتباه شود .

بنابراین توصیه میشود نوزادانی که از بیمارستان مرخص شده اند بر اساس جدول زمانی تعیین شده توسط پزشک ویزیت و از نظر وجود زردی معاینه شوند .

برای تشخیص درست و به موقع زردی بهتر است به نوزاد لباس سفید بپوشانید و رنگ پوست وی را در اتاقی با نور کافی و ترجیحاً نور روز و از پشت پنجره بررسی نمائید .

دقت کنید که زرد شدن پوست از سر و گردن شروع شده و بتدریج به تمام بدن گسترش پیدا می کند بنابر این در صورتی که زردی در کف پا نیز دیده شود نشان دهنده میزان بالای زردی است

در صورتی که متوجه زرد شدن رنگ پوست نوزاد شدید بلافاصله به پزشک مراجعه کنید تا با آزمایش سریع و به موقع میزان زردی خون نوزاد اندازه گیری شود .

تجربه کم شیردهی و یا اثرات ناشی از بیهوشی در مادرانی که برای اولین بار صاحب فرزند شده اند و یا از طریق سزارین وضع حمل کرده اند سبب تاخیر در شروع شیردهی و شیردهی ناکافی شده و احتمال بروز زردی در نوزاد را افزایش می دهد شما باید بدانید که با رعایت روشهای صحیح شیردهی می توانید از زردی پیشگیری نمائید

لازم است از کافی بودن شیر خود برای تغذیه نوزاد اطمینان حاصل کنید برای این کار خوب است به نکات زیر توجه داشته باشید .

۱- در صورت کفایت شیر ، نوزاد در ۲۴ ساعت ۶-۴ بار پوشک خود را خیس می کند و حداقل ۳-۴ بار مدفوع می نماید .

۲- رنگ مدفوع نوزاد تا روز چهارم تولد باید رو به زردی برود چنانچه رنگ مدفوع سبز یا سیاه باقی بماند نشانه کم خوردن شیر است .

در صورتی که به بیماری فاویسم مبتلا هستند (کسانی که نمی توانند باقلا و بعضی داروها را مصرف کنند. باید دقت بیشتری داشته باشند زیرا احتمال بروز زردی در نوزاد شما بیشتر است .

علت شیوع زردی در نوزادان نارس

چیست ؟

۱- این نوزادان بیشتر در معرض ابتلا به عفونت هستند .

یا من اسمہ دواء و ذکرہ شفاء

راهنمای
بیمار

توصیه های

مراقبتی در

زردی نوزاد

کد

محتوا: ۲۴۴

<http://www.Alzahra.mui.ac.ir>

تلفن پیام گیر: ۰۳۱-۳۶۲۰۲۰۰۸

ایمیل: a.Salamat@azh.mui.ac.ir

چنانچه میزان زردی خیلی بالا باشد و نوردرمانی نتواند در مدت معین زردی را کاهش دهد تعویض خون نوزاد روشی مناسب در درمان این بیماری محسوب میشود.

توصیه به مادران

- ✚ قطع شیردهی به هیچ وجه توصیه نمیشود (مگر به صلاح دید پزشک معالج)
- ✚ استفاده از لامپ های مهتابی خانگی کمکی به درمان نمی کند و تنها سبب تاخیر در درمان صحیح میشود .
- ✚ باید از مصرف موادی مثل آب قند ، ترنجبین و شیرخشت خودداری شود زیرا این مواد تاثیر جدانی در درمان زردی ندارند و ممکن است به دلیل داشتن ناخالصی مشکلاتی در نوزاد ایجاد نماید و سبب تاخیر در درمان شود.

تهیه کننده :خانم شریفی "کارشناس پرستاری"
حیدر زاده و همکاران ، مراقبت آغوشی مادر و نوزاد ، اداره سلامت نوزادان ۱۳۹۱

۲. report of Essential new born care . Geneva
a Technical Working Group 2010 .World Health Organization ,2007

مشاور علمی : خانم دکتر قائمی "فوق تخصص نوزادان"
طراحی و تدوین : محمود نصرافهانی "سوپروایزر آموزش سلامت"

بروز رسانی دفتر آموزش سلامت الزهرا (س) مرداد ۱۳۹۹

۲- عمر گلبول قرمز در این نوزادان کمتر است و در نتیجه بیلی روبین بیشتری در این نوزادان تولید میشود
۳- کبد نوزادان نارس نسبت به سایر نوزادان کارایی کمتری دارد .

عوارض عدم درمان به موقع زردی نوزادی

در مواردی که زردی شدید بوده و به موقع جهت درمان مراجعه نشود ممکن است عوارض زیر ایجاد گردد .

✚ بیلی روبین (ماده ای که سبب زرد شدن پوست نوزاد شده) در مغز رسوب کرده و ضایعه عصبی به نام " کرنیکتروس " ایجاد میشود در این حالت نوزاد ابتدا خواب آلود و تحریک پذیر شده به تدریج شیر نخورده و در نهایت با برآمده شدن ملاج ، تشنج و فلج اندامها بیماری کامل میشود .

✚ بعضی نوزادان در این مرحله فوت می کنند و آنها که زنده می مانند تا آخر عمر مشکلات فلج مغزی ، عقب ماندگی ذهنی و کری را با خودخواهند داشت .

روشهای درمانی بیماری زردی

✚ نوردرمانی (فتوتراپی) یا استفاده از لامپهای فلورسنت مخصوص ، این روش شیوه ای موثر در کاهش زردی نوزاد است .